

»SLOVENE« volja
je, politična vsa strani Jugoslovanstva in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 120—
za pol leta 80—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Uredništvo celoletno K 240—
Sobotna izdaja: za celo leto K 30—
za en mesec 10—

SLOVENE

Inserati:
Anonimna petstvrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po K 4-50
redni razglas, poslana itd. po K 6—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 10.
Izhaja vsak dan izvenredni ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni listi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprav. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštna aran. ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7583.

Vlada „dela in reda“.

Ministrski predsednik dr. Milenko Vesnić je snoval koncentracijsko vlado pod geslom »dela in reda«. Novi kabinet naj bi predvsem izvedel volivni red za konstituantno in dosegel v glavnih vprašanjih bodoče ustave sporazum, pobijal naj bi nered v državi in ščitil delo ter odpravil vse do konstituantne neodločljive in nujne posle parlamentarnim potom. Bo novi kabinet tej nalogi kos? Vse osebnosti v sedanjem kabinetu nam niso porok, da bo novi kabinet res kabinet dela in reda in če primerjamo novi kabinet z odstopivšim, ne vidimo v njem nobene garancije, da bi bil sposobnejši in boljši; ima pa zase to prednost, da bo mogel delovati s parlamentom in bo — upamo — javnost njegovo delovanje presojala objektivno. To bo vsekakor korist ugledu naše države v zunanjem svetu. Koncentracijska vlada ni najboljša, toda v sedanjih dobi je potrebna; samo zato je parlamentarna eksekutiva SLS to idejo z vso silo zastopala; po razbitju prve koncentracijske vlade je v tem oziru ostala za nekaj časa skoro osamljena, dokler njena ideja ni zmagala po dolgi in težki krizi.

Koncentracijska vlada bo držala, ako bodo posamezni ministri lojalni in ne bodo svojih mest zlorabljali v strankarske namene, zapostavljajoči državne koristi.

Protičeva vlada je odstopila, čeravno je uživala zaupanje regenta in večine naroda, da omogoči parlamentarno delo; pri pogajanjih za koncentracijo je bila zmerna, in je zato tudi na celi črti prodrla, ker je opozicija opustila svoje agitacijske zahteve. Kakšne srmatilne članke in najgršje osebne napade so objavljali nasprotni listi o odstopivšem kabinetu, ko je nastopil vlado! Po teh glasovih, ki jih je vodila samo strankarska strast in zloba, je bil prejšnji kabinet sestavljen iz najreakcionarnejših mož na svetu in iz zločincev. In vendar smelo trdimo, da je bila v resnici prejšnja vlada od vseh dosedanjih še najboljša in zares delavna. Brez ozira na demagogijo opozicije se je lotila važnih in težavnih vprašanj. Sanacija financ v takem položaju ni hvaležno, pa potrebno delo in finančni minister dr. Velizar Jankovič se ga je lotil z vso energijo. Davek na vojne dobičke je čakal pol leta na odročenje, vlada ga je uveljavila; ukinila je izvozno korupcijo in z naredbo od 27. aprila položila temelj za urejen izvoz in za boj proti draginji. Posamezne postojanke so potrebne izpremembe in naredba je potrebna dopolnila, da bo boj zoper draginjo uspešen na vseh poljih. Temu se pa tudi ni čuditi, ker vlada ni imela pred seboj nobene — dose-

danje statistike o izvozu in uvozu. Tako lahkomišelnost se je pred njo vodila trgovinska politika. Zadržna misel je prvič v odstopivši vladi našla razumevanje v zdravi ideji. Središnje zadruge, ki kapitalističnim zastopnikom seveda niso všeč.

Sklenila je nadalje, da proglašila naš denar takoj za zdravo valuto, kakor bo za to podan predpogoj, da bode donatiskan novi denar. Če bo nova vlada šla za tem pravcem, se bo to moralo v najkrajšem času izvršiti.

Slovenija je dobila občinski volivni red z žensko volivno pravico. Ta volivni red je najboljši odgovor na vse klevete o reakcionarstvu bivšega kabineta. Naprednost se ne kaže v besedah, ampak v dejanju!

Zoper državi nevarne elemente in povzročitelje ter pospeševalce nereda je Protičev kabinet nastopil z vso odločnostjo in doslednostjo. Kljub železničarski stavki so se razmere na železnicah neprimeroma zboljšale, čeravno je pretela železniška kasta strofa, predno je vzel v roke železnice dr. Korošec.

Protičeva vlada se tudi ni ustrašila prevzeti odgovornosti za končno rešitev jadranskega vprašanja, ki jo nujno zahteva ne samo za Italijo, ampak tudi za Jugoslavijo ureditev gospodarskih razmer. To ni bila lahka naloga, ako se pomisli, da se je prej demokratsko-socialistična vlada odrekla suvereniteti nad Reko, nad Zadrom, otoku Visu in mora kolikortoliko biti v zunanji politiki varovana kontinuiteta.

Resno se je lotila tudi ustavnega vprašanja s pozitivnim delom in v kratkem času izvršila tu več kakor se je prej tekem celega leta zgodilo. Nasplošno moramo priznati, da je odstopivša vlada nastopila pot, po kateri naj bi ji sledila koncentracijska vlada, ki bo imela prednost, da jo bo mogel regulirati parlament, kar je za vsako, tudi najboljšo vlado potrebno.

Protičev kabinet je žel tudi priznanje regenta, ki je dal na čast odstopivši vladi diner in se ji je v toplih besedah zahvalil za zasluge, ki si jih je stekla v težavnem položaju za narod ter izrazil nado da bo mogel na to vlado tudi v bodočnosti računati.

Jugoslovanskemu katoliškemu dijaštvu.

Za dneve krasnega slovanskega orlovskega slavlja od 29. julija do 1. avgusta t. l. pozivlja Jugoslovanska katoliška dijaška liga obči sestanek jugoslovanskega katoliškega dijaštva v Maribor.

Skupno s kmetško in delavsko mladino bo katoliško dijaštvo naglasilo v Mariboru pred vso kulturno Evropo, da je križ podlaga vsega postanka in dela mlade krščanske Jugoslavije.

Kot dostojna nositeljica tradicij in kot vredni potomec onih prednikov, ki jih je nekoč krščanska Evropa zvala: »Antemurale christianitatis«, bo celokupna jugoslovanska omladina v Mariboru pokazala, da tudi v času velikih socialnih borb ume povzdigniti visoko zastavo krščanske pravde in ljubezni, pod katero more junaško iti v boj za zmago svojih načel.

Kakor dobro urejena vojska bo jugoslovanska katoliška omladina pokazala v Mariboru moč in disciplino, ki veje v njenih vrstah in na ta način dokazala pred očmi kulturnega sveta trdnost svojih načel.

Tovariši in tovarišice! Na to slavlje jugoslovanske katoliške omladine Vas pozivlja Jugoslovanska katoliška dijaška liga. Tudi mi hočemo, da posvetimo te velike dneve slogi vseh stanov na temelju katoliškega naziranja! Te velike mariborske dneve hočemo pa posebno posvetiti svoji organizaciji! V prvi vrsti, da se spoznamo vsi, ki bomo prišli od najrazličnejših strani svobodne domovine in da razgreti z ognjem naših idealov stopimo še z močnejšimi koraki v svet!

V naših jasnih, svetlih, večnih načelih si hočemo ogledati naloge našega pokreta v neposredni bodočnosti in da z jasnimi potezami začrtamo smer našega razvoja!

Naša katoliška in nacionalna slovanska ideja se bo v Mariboru stvorila v veliko bratsko zvezo s slovanskim in drugim našim katoliškim dijaštvom širom sveta. S krvavimi črkami pisana zgodovina slovanskih narodov nas je vezala v slovansko bratstvo z vero v zmago zatirane pravde nad nepravdo, ki smo jo predvsem mi najhujše občutili. Sedaj so pali suženjski okovi in katoliški slovanski narodi bodo v polni meri mogli vršiti svojo zgodovinsko misijo: da rekristijanizirajo javno in privatno življenje naroda in bodo most med Vztokom in Zapadom. Tež veliki misiji katoliškega slovanstva bo v kolu evropskih narodov položilo slovansko katoliško dijaštvo v Mariboru trajne temelje!

In tudi demokratiški misli hočemo posvetiti mariborske dneve! Iz naroda smo in v narod se hočemo povrniti, da mu z obrestmi vrnemo posojilo, ki nam jo je dal v stoletnih borbah. Zato se bomo v Mariboru tem tesneje zvezali z organizacijami kmetске in delavske mladine.

Akademiki, bogoslovci, srednješolci in srednješolke! Na skupnih mariborskih zborovanjih boste osvežili svoje vrste s kato-

liškimi radikalizmom, poštenim socialnim mišljenjem in z železno disciplino, katero so nas učili mrtvi vitezi sv. Grala. V posebnih zborovanjih pa bo vsak zase dobil dalekosežne in nove orientacije za svoje organizacije.

Tovariši, tovarišice!
Maribor naznanja novo dobo našega pokreta, v katero bomo stopili kot enakopravni člani v kolu evropskih narodov!

Naš nastop mora biti poln jasnih idej, za katere bomo manifestirali pred zastopniki evropskih narodov!

S snežnih alpskih planin, z zlatobojnih ravnin Srema in Banata, s kraških bosanskih gorah, z obale našega sinjega Jadrana in solčne — žal — zasedene Goriške poljete na velike dneve mariborskega slavlja!

Vsi v Maribor na manifestacijo našega krščanskega nacionalnega in demokratskega programa!

V Zagrebu, meseca majnika 1920.

- J. K. D. L. v Zagrebu.
- Nikola Kolarek, teolog, predsednik.
- Ivo Šimetin, cand. iur. akademski sekretar.
- Jože Marjetič, stud. med. tajnik.
- Ivan Gašpret, teolog, bogoslovski sekretar.
- Marija Ljubič, stud. med. ženska sekretarica.
- Gašper Labaš, jurist, srednješolski sekretar.
- Ante Kordin, teol. referent za fer. dij. dr.

Univ. prof. dr. M. Dolenc: Beseda našim porotnikom.

Stojmo pred novim porotnim zasedanjem. Zadnje dni mi je potisnilo v roko pero, da sem predlagal naravnost ukinjenje porote. Malo dni po mojem članku je prišla še hujša kritika ljubljanskih porotniških pravorekov od najkompetentnejše strani. Iznese la dokaz, da se porotniki niso strašili pred gorostasnimi izreki, ki postavljajo matematiko na glavo. Dejali so n. pr., da škoda ne znaša 4000 K, če vkrade tat gotovino 5000 K! Menda prav tisti čas pa so naši dnevniki prinesli novico, da je pokrajinska vlada v Dalmaciji ukinila poroto sploh. (Na podlagi kakšnega zakona istega dolocila se je to zgodilo, ne vem; najbrže si je dalmatinska pokrajinska vla-

LISTEK.

Dr. I. C. Oblak:

Na Golice.

(Konec.)

Zveza od Golice pa do Kepe je že dolgo znana in od turistov priznana krasna visoko-gorska partija, a v zadnjem času je »Slovensko planinsko društvo« z markacijo pota opozorilo in otvorilo tudi drugo prelepo zvezo na nasprotno stran od Golice: čez Kočno in Belšičo na Stol (2239 m), čigar siva glava se skriva za zeleno Belšičo. Nam že znana steza drži od Kadilnikove kočice nazaj proti Suhi mimo nemške kočice ali tudi nad njo po grebenu na sedlo Kočno, čez katero vodi vozna pot iz Planine oziroma Jesenic v Podgorje (Maria-Elend) v Rožni dolini.

Onstran sedla se vzdiguje deloma porasteni vrh istega imena (1946); ob njegovem južnem pobočju pripelje te položna steza deloma med gozdovi na senoželji do sedla, ki veže romantični, gozdni Medji dol s Koroško; najbližji koroški vasi sta Novi in Stari Sv. Mihael.

Pred nami zaveva velika gorska kofanja, katero moramo ali obiti ali pa se spustiti vanjo, da potem iz nje zopet zlezemo na pobočje raztegnjene Belšiče, ki doseže v vrhu Vajnaš (2103 m) svoj višek. Prišli smo v kraljestvo pečnic (Edelweiss) in to dela partijo z Golice posebno vab-

ljivo. Prijetno je potovanje ob južnem pobočju Belšiče, s katerega se nam odpre prekrasen pogled zlasti na okolico okoli Bleda, — »podober raja«; oko pa nam lahko tudi prosto vzplava daleč na okoli po Kranjski deželi, katere vidimo odtod še več nego z Golice. Čas nam brzo poteka, in še sami ne vemo, kako smo prišli do one skalovite, melovite grape med Malim (2187 m) in Velikim Stolum (2239 m). Tod je še najneprijetnejša pot. A skoro so premagale malenkostne težave in pod vrhom smo, — na mestu, ki je osigurano za stavbo slovenske planinske kočice. Razgled s Stola na Koroško nam razen bližnje okolice, — zlasti divjih prepadov njegovih in sosednjih gora (Bgunjščice 2063 m, Zelenice 2179 m i. dr.) proti koroški strani ter lepe slike romantične doline med Zelenico in Bgunjščico, — ne podaja nič novega in posebnega, a razgled na Kranjsko stran presega gotovo onega z Golice. Ne bom popisoval tega razgleda; prevečkrat se nam je že razgrinjala ta krasna slika slovenske domovine pred našimi strmečimi očmi z drugih vrhov. Nešteto krat smo že zrlí vse te nebotične vrhove, te pestre doline in bujne ravnine, ta mična bela sela, raztresena v njih, — to znano čarokrasno sliko rodne zemlje naše, a vendar vedno zanimivo, da se je ne moreš nikdar in nikdar nagledati. Po peturni hoji se nam dobro priže kratek počitek na vrhu Stolovem, toda skoro bo misliti na odhod. Pot doli do postaje Zirovnice je še tri ure dolga, dirjati pa se nam ne ljubi več,

Prišedši na znano lepo Zirovniško planino pod vrhom Stola, kjer se pričena gozd, napijemo se v planšarski koči svežega mleka in niti na misel nam ne pride, kreniti na desno v stran od našega pota ležečo planinsko kočico, imenovano po slavnem našem Valvazorju, ki bi pač zaslužil, da se imenuje po njem znamenitejša kočica, nego je ta.

Lepa vozna cesta, po kateri so svoj čas vozili rudo iz rudnikov nahajajočih se v obližju Zirovniške planine, — nas privede približno v eni uri v Zirovnico, ki leži že v lepi radovljiški ravnini nekako ob vhodu v gorenjo Savsko dolino.

Ondi počakamo večernega vlaka in z najlepšimi spomini oddrdamo v noč, — proti beli majki Ljubljani.

Tretja zveza z Golico pa je od srede grebena naravnost po strmem severnem pobočju doli v Rožno dolino; tod je v najnovejšem času zaznamenovana steza od »Slovenskega planinskega društva«, in kadar bo stekla nova železnica skozi Karavanke, jo mahnejo z Golice tudi večkrat na Koroško »pogledat, kaj delajo«, da smuknemo potem odtod pod zemljo skozi Karavanski predor zopet nazaj na Kranjsko.

Središče teh le površno očitanih gorskih zvez pa je in bo Kadilnikova kočica na Golici, kjer se boš okrepčal in si nabral novih moči za nadaljnje prodiranje. Smelo trdim, da se bo mnogobrojno številko njenih častilcev še podvojilo in potrojilo, in ako te skromne črtice kaj pripo-

morejo k temu, je njihov namen dosežen.

Neizbrisni ti ostanejo spomini, ako si prišel enkrat na Golico, ako imaš sploh smisla za estetično lepoto one velike prirode, katere najimennitejši del si sam; nikjer pa se ne pojavlja ona velikanska njena moč, s katero deluje ta večna uganka na vsakega, tako kakor v okrilju skalnatih gora, divjih dolin in zračnih, vedrih višav, ki vladajo daleč okoli nad pokrajino. — Med temi pa zavzema Golica in njena soseščina prvo mesto med Karavankami. — Zato le na Golico!

Spomini starega dekleta.

Francoski spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrast.

(Dalej.)

»Tu imate konec niti, gospodična; vlecite ga in vse se vam bo odvilo.«

Zdi se mi celo, da samoobvladavanje zasluži ime moč. Včasih slišim svoje prijateljice, kako jih je kaka knjiga »silno prevzela«. Kupim knjigo in najdem skoro zmerom v slabo sestavljenem, raztresenem delu grde oblike, pisane od slabiča, ki se ni mogel preriti do luči. Vedno sem bila prepričana, da je sila neka lastnost skupnosti.

Kadar si morem privoščiti po trudnem dnevnem delu prost večer, odprem kako knjigo, ki mi jo priporoči vsebina, avtorjevo ime ali kaka pisateljica. Če je knjiga živa, če govori o sedanjosti, o ljudeh, ki so mi čisto blizu, o naših upih, težavah in

za za časa po prevratu osvojila več pravice, kot jih ima vlada v Sloveniji.)

Meni bi bilo silno žal porote in mislil sem, da je porota prokletstvo splošnega nebrzdanega pohlepa po dobrem zaslužku brez dela smatrala za zadostno opravičbo hudodelcev in se vsled tega dala zapeljati k zablodam pri pravorekih, ki nasprotujejo jasno vsakemu zdravemu razumu. Na svoje presenečenje pa sem čital nekaj dni pozneje v mariborskih časnikih članek iz peresa drž. pravdnika dr. Jančiča, ki je povzel besedo in o mariborskih porotnikih iz lastne skušnje izjavjal, da so svojo nalogo kot ljudski sodniki prav dobro vsršli. To mi je dalo povod, da sem se ozrl še po poslovanju porotnikov na istem zasedanju v Celju in v Novem mestu in tudi o teh sem čul le laskave besede. Slutim, da je to vzrok, da se doslej poslovanje porote v Sloveniji ni uknilo!

Pa morebiti mi bo kdo oponašal, da se postavljam glede porotnikov na nekako vzvišeno stališče in presojam stvar tako, kakor da bi morali ljubljanski porotniki baš tako »imenitno« soditi, kakor sodijo »učeni« sodniki... O ne! Moj kredo glede porotnikov je, da potrebujemo porotnike baš radi tega, da pride pravno pojmovanje in čustvovanje ljudstva do izraza, ker učeni sodniki, juristi, včasih presojaajo vse preveč po izvoženih potih, zastarelih odločbah dunajskega kasacijskega dvora, ki se morebiti že ne zlagajo več z živim življenjem. Ali to le porotniško presojanje po »domačem« razumu, ki ga klevetniški juristi radi imenujejo »navadno«, od paragrafov še nepokvarjeno pamet, pa še ni privileg, soditi kar na slepo, kakor bi se porotnikom zljubilo... Porotniki položijo prisego, ki se glasi: »Vi prisežete in obljubite pred Bogom, da boste dokazali, ki se prineso zoper obtožena in zanj, z najvestnejšo paznostjo prevdarjali, da ne boste nič z misli puščali, kar bi obtožencu bilo v korist ali škodo, da se boste zvesto držali zakona, kateremu ste dolžni dati veljavo...« Ko reče na to porotnik: »Prisežem, tako mi Bog pomagaj!« priseže, da bo dokazal in prevdarjal in da se bo zvesto držal zakona, kateremu je dolžan dati veljavo.

Torej je razločevati med vprašanjem po dokazih in med vprašanjem, ali je dokazano dejanje po zakonu kaznjivo.

V pogledu prvega vprašanja so porotniki baš kot cvet ljudstva, kot prevdarni, zreli možje, ki poznajo življenje iz lastne skušnje, prav posebno poklicani, da oddajo svoj odgovor. Niso navezani na nobena pravila o dokazih, kar prosto jih presojaajo po svoji vesti in vednosti; nihče jih ne more, pa tudi ne sme siliti, da bi smatrali nekaj za dokazano, o čemur dvomijo. To vprašanje, ki se nanaša na zgolj zunanje, vidne, slišne, občutne pojave storilčevega dejanja, ne bo delalo porotnikom nobenih težkoč. Težje pa je drugo vprašanje. Vpraša se jih tudi po tem, ali leži v tem dejanju, ki ga smatrajo za dokazano, krivda v smislu zakonitih določil, ki se v vprašanje samo vpletena. Gre pri tem delu vprašanja v prvi vrsti za hudobni namen storilca. Ta-le hudobni namen pa porotniki storilcu včasih odpustijo, ker radi poskile preko zakona — po posledicah krivoreka. Pa zakon prepriča določitev višine kazni sodnikom juristom. V tem ravno tiči bistvo našega porotniškega postopanja, da se izrečejo porotniki samo, ali je obtoženeec kriv, sodniki pa, katero kaznen zasluži obtoženeec. Ako

tega načelnega stališča porotniki ne spoštujejo, ako mu naravnost nasprotujejo, niso se držali zakona, niso dali zakonu veljave, dasi so to prisegli; postali so verolomni. Škiljenje po kazni, ki utegne storilca zadeti, če se vprašanje tako ali tako potrdi, je nedopustno, prisegolomno! Kakor hitro veli zakon: tako in tako dejanje je kaznjivo in porotniki spoznajo po svoji vesti, da je bilo to dejanje storjeno in zakriviljeno, morajo vprašanje potrditi, pa najsi se jim zdi kaznen trda. Zakon izpreminjati ne morejo ne učeni sodniki, ne porotniki, to je stvar parlamenta in kralja.

Vse to velja osobito pri tatovih. Ne gre utesnjevati vrednosti predmeta na nižjo številko, da bo kaznen manjša. Pomisliti je, da ve tudi hudodelec-tat, kakšno vrednost ima predmet, saj zato ravno krađe, da se okoristi z vrednostjo predmeta. Vrednost se pa po zakonu ne sme ceniti po tatovem dobičku, temveč po škodi okradenega. Da vlada vseobča draginja, na katero zakonodajalec svoj čas ni mogel misliti, je stvar učenih sodnikov. Ti morejo in morajo po svoji vesti in sodniški prisegi to vpoštevati in temu primerno nižjo kaznen izreči. Ali oni morajo na drugi strani tudi vpoštevati, da vseobči nesigurnosti lastnine, splošni nevarnosti, ki jo vstvarja nepoštenost tatov, ne bomo mogli priti drugače v okom, nego s primernimi, strogi kaznimi! Da, pri delomrznih tatovih, klativitezih, ki krađejo kot srake, samo da na stroške drugih dobro živé, do treba na vsak način poseči po izreku, da je tak tič zrel za prisilno delavnico! Tam naj ga po prestani kazni privadijo na delo!

Nočem, da bi se me umelo krivo. Beseda ljubljanskim porotnikom ne prihaja iz juristskega samoljublja, češ, porotniki naj sodijo tako kakor učeni sodniki, juristi, drugače so za nič, proč z njimi. Ne tako! Tudi pri pravilni uporabi zakona imajo porotniki krasno, pomenljivo, nad vse važno nalogo: I učeni sodniki in porotniki naj pomislijo, zakaj so tu! Država ne more živeti brez reda; če ni reda, nastane brlog, kjer pojde drug čez drugega. Reda pa ne more biti brez zakonov. Zakoni pa se morajo spoštovati, če ne, naj zadene kršilca zakona kazni! V najtežjih slučajih, kjer gre za največje kazni, so poklicani za sodnike — porotniki kot zastopniki ljudstva. Torej so porotniki najimenitnejši vzdrževalci reda v državi, oni so danes sograditelji države! Če so se zavedali tega vzvišenege zvanja celjski, mariborski, novomeški porotniki, zakaj bi se ga ne zavedali — ljubljanski?!

Stvar je važna. Justična uprava v Sloveniji je poskrbela, da se morajo porotniki za svoje poslovanje oškodovati. Stavila je primerne predloge glede odškodbe za potovanje in za bivanje v mestu, kar je pri tej draginji prav toplo pozdravljati. Centralna vlada bo gotovo upravičenost teh predlogov uvidela in pristala v njih izvedbo. Justična uprava ni še hotela ukiniti porotniškega poslovanja. Ona ima zaupanje v porotnike! Naj se to zaupanje v porotnike že pri prihodnjem zasedanju izkaže za popolnoma upravičeno!

Rusija.

Boji med Poljaki in boljševiki.

LDU London, 20. maja. (Brezlično.) Boljševiki javljajo, da so v bližini železni-

ške proge Polock-Molodečno, severno od mesta Lepel prodrli sovražno fronto v daljavi 50 milj. Na svojem prodiranju so boljševiki zasedli Lepel in Polock. V odseku Kijev je položaj neizpremenjen.

Boljševiki vdrl v Perzijo.

LDU London, 21. maja. (Brezlično.) V včerajšnji seji spodnje zbornice je potrdil Bonar Law, da so boljševiki udrli v perzijsko ozemlje. Za to vkorakanje se ne ve vzroka. Kar se tiče Poljske, je Bonar Law dejal, da je v začetku letošnjega leta naznanil Lloyd George poljski vladi, da Anglija Poljski ne more priporočati vojne s sovjeti. Poljska naj v tej zadevi odloči sama.

Čičerinovi očitki Franciji.

LDU Varšava, 20. maja. (DunKU — Reuter.) Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je izjavil zastopniku »Petit Parisien«, da je Francija ona država, ki uriziraja najhujšo gonjo proti sovjetski Rusiji. Dokler se to ne predruči, da se more računati na naklonjenost Rusije glede plačevanja dolgov.

Nova krimska vlada.

LDU Dunaj, 21. maja. (ČTU) Kakor poročča »Neue Feic Presse« sestavlja naslednik Denjikinov general Wrangel na Krimu novo vlado.

Avstrijska republika.

Češke šole na Dunaju.

LDU Praga, 20. maja. (ČTU) Potom definitivne odločitve kompetentnih oblasti na Dunaju je določenih 15 šolskih poslopij za pouk čeških otrok. S poukom prično že v sredo po binkoštih. S tem je kulturni škandal na Dunaju končan.

Ponarejevalci denarja.

LDU Dunaj, 21. maja. (ČTU) Dunajska policija je aretirala celo družbo poljskih judov zaradi ponarejevanja kolkov na tisočkah. Ponaredili so kolke za 60 milijonov kron.

Mažarska.

Budimpešta brez listov.

LDU Belgrad, 21. maja. Zveza lastnikov budimpeštanskih listov je sklenila, da radi pomanjkanja papirja dne 10. junija odpusti vse delavce in nameščence v uredništvih.

Nitti ima malo upanje.

LDU Haag, 20. maja. (DunKU) Dopisnik »Timesa« v Rimu javlja, da ima Nitti za sestavo kabineta trenutno malo izgle. Zdi se, da je odpor javnega mnenja čimdalje večji.

Francija.

Zbornična seja

LDU Pariz, 20. maja. (DunKU) Zbornica nadaljuje razpravo o interpelacijah. Poslanec Cachin izjavlja, da se bojujejo železničarji za splošno dobrobit, če zahtevajo socializacijo železnice. Konča z napadom na ministrstvo. Notranji minister Steeg dokazuje, da je gibanje ekstremistov naperjeno proti vodstvu splošne delavske zveze, tako da je postalo to gibanje nasilje proti vladi, ker meri gibanje na to, da oškoduje gospodarsko življenje dežele. Dolžnost države je, da se upre te-

mu za državo nesročnemu postopanju. Končno izjavi minister: Dejstvo, da se napor voditeljev razblinja ob zdravem razumu delavcev, ojačuje našo zaupanje v bodočnost. (Zivahno odobravanje.) Ministrski predsednik Millerand čestita govorniku.

Zveza narodov.

LDU Rim, 21. maja. (DunKU) V sklopni seji zveze narodov izjavi Tittoni, ki predseduje seji, da se more zveza narodov šele od sedaj dalje smatrati za konstituirano. S Kapitola se širi delo za mir in za narodno gospodarstvo. Nikdar si narodi še niso tako zaželeli miru in pravičnosti, kakor po grozotah vojne, ki je posamezne narode nad mero obogatila, v državah postrila socialne razlike in napolnila ves svet z nemirom in uporom. Kar je zveza narodov storila dosedaj, je šele začetek. Proti zvezi narodov vlada nezaupanje in egoizem najbogatejših narodov se uveljavlja. Imperializem in militarizem trajata še vedno naprej. Vse to bi bilo mogoče odstraniti s pomočjo mednarodnih dejanj zveze narodov.

Dunaj — sedež zveze narodov?

LDU Dunaj, 21. maja. (ČTU) Angleški prebranjevalni komisar za osrednjo Evropo sir Butler je predlagal Dunaj kot sedež zveze narodov.

Razna poročila.

Ustanovitev mednarodnega sodišča.

LDU Belgrad, 21. maja. V začetku junija se v Haagu ali Parizu prvokrat sestane komisija, ki jo imenuje svet zveze narodov za izdelanje načrta za ustanovitev mednarodnega sodišča. Danes je ministrski predsednik Vesnić brzojavil prvemu tajniku sveta, da mu sedanji položaj države ne dopušča zapustiti svojega mesta.

Poljsko-mažarske zveze ni.

LDU Belgrad, 21. maja. Gotovi v Budimpešti in Pragi izhajajoči listi, kakor »Az Uzsag« in »Narodni Listy« so v zadnjem času objavili vesti, ki so jih jugoslovanski časniki ponatisnili in ki govorijo o nekakšni poljsko-mažarski zvezi. Poljsko poslanstvo je pooblaščen izjaviti, da so vse vesti popolnoma neosnovane.

Politične novice.

+ »Napreje« in ženska volilna pravica. V predzadnji številki »Slovenca« smo napisali miren članek v obrambo politične dostojnosti. Ost smo obrnili proti načelu, da se političnemu nasprotniku, zato ker je političen nasprotnik, načeloma in načrtoma podtika slabe namene, laž in, če hočete, »jezuitizem«. Navedli smo iz nepreglednega »zaklada« nasprotništike v potrdilo svojih izjavanj samo par primerov. »Napreje« imenuje seveda naša mirna izjavjanja pamflet. Ta beseda seveda častno pridružuje k »dostojni« splošni sodbi »Napreja«: »Nedvomno je, da jih pri tem delu ni vodila poštenost.« Ko občujem v navadnem življenju s sočlovekom, mu bom po »Naprejeju« maniri gotovo takoj, ko izreče prvo besedo ali stori prvo dejanje, zabrusil v obraz priznanje: »Nedvomno je, da te pri tem ni vodila poštenost.« Analogno bom sodil seveda, zopet po »Napreju«, o organizirani skupi-

bridkosti, z eno besedo o meni sami, jo izprašujem in si jo glasno tolmačim. Če jo je spisal umetnik, je ne čitam več, nego uživam, se naslajam na njej in zgodi se, da pozabim na vse ostalo, da se naslajam na njenih izrazih. To je zame eden najlepših užikov, kar jih poznam in silno zanimivo bi bilo, zbrati pri vsakem pisatelju njegove tipične izraze. Vsak avtor ima svoje in vsak v drugačni obliki. Nekdo mi je rekel: »Poglejte ta konstanj: cvet sam je popolna umelnina, grozd je druga in vejica, ki ga nosi, je tretja in celo drevo je arhitektonično harmonična celota.« Isto bi se moglo reči o vsaki dobri knjigi in ni ga večjega vžitka, če človek to zapazi. Zgodi se mi večkrat, da preberem pol strani in da jo potem ogledujem cel večer, kakor kako pokrajino ali dušo, ki stoji pred menoj.

Obširna tvarina je to in silno me zanima. Koliko nesrečnih in smešnih predsodkov imajo ljudje pri čitanju in čitju! Kolikokrat sem se že dvignila proti njim! Treba bi se mi samo domisliti in vsi moji razgovori, ugovori in zagovori bi mi nehote prišli v pero. Kolikim ženskam sem že povedala to ali ono izmed tega, kar govorim sedaj!

Sestre moje, ki čitate, ne mislite, da je ta umetnost čitanja kako merilo za človeško dušo ali kak razlog za one, ki znajo čitati, da bi omalovaževali in zapostavljali one, ki tega ne znajo. Smejemo in delamo se norca iz divjakov, ki verujejo v svoje fetišje. Toda takih fetišjev je danes vse polno tudi med nami in tisoči in tisoči

ljudi obožavajo — po krivici! — čitanje, ker ne ločijo čitanja in izobrazbo in mislijo, da je nevednež, kdor ne zna čitati.

Ne, ne, niso zmerom nevednejši oni, za katere ljudje mislijo! In kdor predbacia komu nevednost in neomikanost, ker ni literarno izobražen, se prepriča dvojnó: proti bratovski ljubezni in proti najnavadnejšem in najprimitivnejšem izkustvu.

Koliko ljudi bi moralo biti potemtakem nevednežev in neomikancev!

Opazujte samo in našli bode, da je največji del kakega naroda izločen iz literarne izobrazbe že s svojim delom in opravkom. Toda temu ne more biti drugače. Pa naj se poslužujejo ljudje vseh mogočih sredstev, nikdar se jim ne bo posrečilo, da bi naredili ves narod literarno izobražen. To bi bil nek način smrti, in sicer prav žalosten način. Vse kaj drugega je seveda, da je človek naobražen v svoji stroki! Toda delavec, ki dela težko z rokami, čita malo; kmet čita še manj — ti ljudje nimajo časa za to in dostikrat tudi ne veselja, kajti njihove oči in roke morajo biti obrnjene drugam, ne tiskanim knjigam. Njihovo življenje je zvezano z gibanjem in telesnim delom — eni pri strojih, drugi na polju — in je polno strahu, veselja, uspehov, neuspehov in čustev, ki imajo svoj izvor drugje kot pri pisani misli; naslanja se na izkustvo, ki je tudi velik učitelj in ki natihoma, toda neprestano govori sru. Kako grdo dušo bi moral imeti in kako nespameten bi bil, kdor bi hotel prezirati človeška bitja, ki vsled teh prepotrebni vzrokov ne morejo imeti tiste izobrazbe kakor mi in ki bi jo itak naglo

pozabili, če bi jo tudi imeli!

Človek, ki malo ali pa sploh ne čita, izpolnjuje neko dobrotvorno vlogo; doma je v svojem obrtu in se v njem lahko dvigne do umetniške višine, on predstavlja razumno silo, odgovorno za svoja dela, vredno spoštovanja, pomoči in ljubezni. Na sposobnosti, ki jih ima kdo v kaki obrti, se človek zanese, ne pa na one, ki si jih pridobi s pomočjo čtiva. Ako sedete v avtomobil, boste veseli, ako boste vedeli, da pozna sofer svoj stroj, malo streslo vas bo pa — pa ne samo začudenja — ako vam bodo ljudje zatrjevali, da premišlja sofer o Dantejevi »La Divina commedia« ali da pripravlja kritično izdajo Anakreontovih fragmentov. Poiskali si boste hišino, ki se razume na svoje delo in dvomili boste nad točnostjo, izurjenostjo — in morda še nad drugimi dobrimi lastnostmi — ako vas bo pri nastopu službe izpraševala, kaj mislite o novi izdaji Montaignejevih spisov ali o šestnajstih verzih Horace Walpolejevih pisem, ki jih je izdala gospodična Paget Toyubec.

Kmetovalec, ki ima motorne pluge, kosilne stroje, motorne mlatilnice, umetna gnojila, polne hleve živine, lepo zidane in polne kašče, je lahko človek velike osebnostne vrednosti brez vsake literarne izobrazbe. On je večak v svojem poslu, ki bo zmerom več ali manj izključeval splošno izobrazbo s pomočjo čtiva. Vidite torej, da bi morali, če bi hoteli spoštovati samo one, ki znajo in morejo čitati, obsoditi in prezirati neskončno število ljudi, koristnih za življenje in silno omejili naše bratstvo. Toda to bi ne bilo samo grdo prezi-

ranje, ki bi se nanašalo na toliko ljudi — bilo bi tudi silno krivično; primerjajte samo človeka, ki čita z drugim, ki ne čita in vprašajte oba: »Kaj veste o svetu, kaj veste o življenju?«

Kajti ni najbogatejši na mislih oni, ki je mnogo čital, nego oni, ki je največ mislil. Ker je pa način učenja tako neskončno raznovrsten in ker ima življenje v sebi neskončno vzgojno moč, sledi iz tega, da so ljudje brez vsake izobrazbe, na prvi pogled nevedneži, lahko veliki in globoki duhovi. Komu se še ni pripetilo, da ga ne bi presenetila kaka globoka beseda človeka, ki je bil podoben stari, posušeni, grčavi in izžeti jabolki, človeka, o katerem bi mislil, da ne zna niti do pet šteti? In taki ljudje so bili po večini vsaj neizobraženi. Toda to so bile duše, to se pravi sile, koji delokrog je skrit. Zakladi narodnega blaga — ki še vedno niso dovolj izčrpani — so se nabrali z anonimnimi doprinosi tega človeštva, ki ni znalo in ne zna čitati. Navajeno je na najekstaknejše opazovanje in stoletja preizkušajo njegove izreke, ki jih znanost od kraja zanika, pozneje pa »odkrije«; včasih je tudi pesnik; on je modro, ker je gledalo s tisoči oči in poslušalo s tisoči ušesi in ker je živelo preprosto in nemo življenje med krivicami, udarci samoljublja, redkimi dobrimi deli sosedov, med dobrinami, ki jih je težko branilo. Razumite ga. Zalostno je že, če kdo ni vstanu prenašati bednega in revnega življenja, toda ne razumeti onih, ki tako življenje žive, biti nasproti njim krivičen, to je res preveč. (Dalje.)

ni ljudi, o celi stranki, ko ustvari veliko politično dejanje, da je ni vodila poštenost, ampak zopet seveda nepoštenost. Če mi ta način političnega boja zavračamo, pobijamo in ga označujemo za nemoralnega, pride »Naprej« in govoriči o pamfletih, jezuitizmu in lažeh. Seveda bo rekel častivredni »Naprej«, da je te lepe priimke naslovil na naša izvajanja glede razmerja SLS do ženske volivne pravice. Mi smo pa ravno svoja izvajanja o politični do-

podprli z dokazom a cotrario iz »Napreja«, češ, da je taka kritika — milo povedano — kakor jo je »Naprej« v zadevi ženske volivne pravice naslovil na SLS, politično nedostojna, da je to zavijanje, podtikanje, v političnem boju nedopustno. Danes »Naprej« o tem poglavju nadaljuje svojo pot v starem tiru. Povzasluži zavrnitve. Torej dr. Krek, ki smo ga nastopal proti volivni pravici delavcev — dobresedno pravi: Smešil delavce, ki so zahtevali volivno pravico. — Če bi bil to storil, je seveda naravno, da bi bil tem bolj proti ženski volivni pravici. Za nas je ta trditve »Napreja« tako zlobna in premišljeno podtaknjena, da resnično ne zasluži zavrnitve. Torej dr. Krek, ki smo tisočkrat slišali govoriti o političnih pravicah delavstva, o vsesplošni volivni pravici, na shodih, predavanjih, socialnih kurzih, naj bi bil po »Napreju« smešil volivno pravico delavstva?! Take trditve imenujemo politično strast, če hočete, laž, preračunjeno na nevednost nepoučenega ljudstva. Ista sodba velja o »Napreju« trditvi glede stranke. Da se SLS ni že pred sto leti izrekla za splošno volivno pravico, je naravno. Takrat in še dolgo potem o SLS ni bilo ne duha ne sluha. Mi smo trdili, da je bila vsesplošna in enaka volivna pravica programatična točka LSL, ki je ni diktirala taktična poteza, ampak je bila le logična posledica njenega demokratično-idejnega programa. Za to programatično točko so se že leta in leta izrekli njeni pristaši v številnih resolucijah. Zato je bil tudi umeven vsesplošen odpor v vrstah kmetijskega ženstva, ko ga je liberalno-socialistična vlada iz taktično-političnih razlogov oropala njegovih pravic. In »Naprej« farizejsko vprašuje: Zakaj pa ni stranka poprej uvedla ženske volivne pravice? Brezmejna hinavščina! Kdaj je imela SLS v kompetentnih postavodajnih zborih tako absolutno odločujočo moč, da bi mogla izsiliti absolutno svojo voljo? Mar v dunajskem parlamentu? Ali ni izsilila volivne pravice takoj, ko ji je priložnost prvič ponudila tako priliko? Pa sodba »Napreja« se kljub tej spoznani resnici glasi: Brezdomno je, itd. Ko bi hoteli mi zlobni biti, bi se enkrat blagohotno vprašali gg. socialiste: Zakaj pa niste vi, načelni zagovorniki vsesplošne volivne pravice, ko ste imeli absolutno moč v rokah, to je, ko so bili liberalci absolutno navezani na vašo pomoč, izsilili ženske volivne pravice? Zakaj ste se zadovoljili z omejitvijo na določene kroge ženstva? Ali je bilo to načelno ali taktično? Nato nam zabrusi »Naprej« v obraz: »Zakaj nam niste takrat pomagali? Nasprotovali ste! Nasprotovali? A tako?! Ali se več ne spominjate na stotine shodov, ki jih je kmetško ženstvo tedaj priredilo v prilog ženski volivni pravici in kot protest proti vam? Ali vam je dr. Žerjav naše resolucije vtajil? Ali čelno ali taktično? Nato nam zabrusi »Nasprotovali in pa brezdomno je, ti dve reki govornika cele knjige o manirah, ki jih uporablja »Naprej« in njegov politični štab proti nam. In koncem koncev govori »Naprej« o jezuitizmu in laži. »Naprejevo« polemiko je rodil edinole srd, da dobe ženske splošno volivno pravico, s katero so socialisti uganjali samo demagogijo, v srcu so pa bili zoper njo! Ako bi to ne bila pravilna sodba, bi bil »Naprej« načelno pozdravil žensko volivno pravico kot velik uspeh, četudi je niso izvojevali — socialisti in komunisti!

Imenovanje načelnika invalidskega oddelku ne da počivati »Slovenskemu Narodu«. Opozorjamo ga, naj se ne razburja, ker se bo že moral sprijazniti z dejstvom, da odslej ne bo več odločevala ne liberalna strankina pripadnost ne metoda dr. Žerjava pri podeljevanju državnih služb. Vsa objektivna javnost je prepričana, da bi bil »Narod« z zadovoljstvom registriral to imenovanje, ako bi bil imenovan kak njegov pripadnik, kakor je to že opetovano storil, zato pa presoja javnost njegovo ogorčenost kot izraz onemogle strankarske jeze in osebne zavisti. Ako bo »Slovenski Narod« to gonjo nadaljeval, osvetlili bomo njegove slučaje, morda tudi druge, kako si je »Narodova« gospoda ustvarjala mesta državnih služb.

Da ugotovimo, kako polemizira »Slov. Narod«, opozorimo, da nam podtika svojo lastno izmišljotino in jo potem proglašala kot našo laž. Piše namreč: »da pa ni našla seveda nobenega sposobnega zdravnika.« To je seveda zlagano. Pribijemo, da tega nismo mi pisali, marveč nam je »Narod« podtaknil, in vprašamo razsodno občinstvo, čegava je potem ta laž?

Šestnajsturna debata o zavaroval-

nem zakonu, ki je trajala do šestih zjutraj, se je vršila dne 15. t. m. v poslanski zbornici — na Angleškem, ne v Belgradu. Pod vodstvom Asquita so se liberalci borili proti tozadevemu vladnemu zakonskemu načrtu. Minister Addison je moral končno ob šestih zjutraj prekiniti svoj govor. — So povsod enaki ti liberalci; ali sabotirajo parlament, ali se bore proti mlinom na vetrove, vsi skupaj pa se boje »boljševikov«. Kakor hitro pa jim predložiš pametno in odločno socialno reformo, tedaj so vsi iz sebe.

Systematično oboroževanje Mažarske. Kako sistematično oborožuje Horthy svojo državo, posnemamo po budimpeštanskem listu »Az Ember«, ki poroča o velikih dobavah orožja iz Avstrije na Ogrsko. So, ki trdijo, da se to godi skrivaj in protizakonito, drugi pa pravijo, da so se dobave sklenile od strani državnih organov. Kot poroča »Az Ember«, so ustanovili v Pešti v svrhu dobave orožja posebno akcijsko družbo »Ergon«. Glavni akcionar je polkovnik Ladislav Thaisz, ki pa ni drugega kot pajac budimpeštanskega zunanega ministrstva, ki ga je postavilo na čelo družbine uprave. Akcijska družba »Ergon« je ustanovila na Dunaju podružnico, ki je vpisana v trgovskem registru. Ta je dvignila po naročilu polkovnika Thaisza pri gospodarskem uradu mažarske garde enkrat 5 milijonov, drugič pa 85 milijonov kron nezigosanih bankovcev. Te vsote so bili vtihotapili iz Mažarske kurirji ogrskega poslaništva na Dunaju. — »Az Ember« poroča še o vsotah 14 in 15 milijonov kron za nabavo orožja. Od teh vsot je dobil pet milijonov kron ing. Balassi-Pongracz, da bi v Gradcu nakupil orožja. Balassi je aktiven artiljerijski stotnik, prideljen vojnemu ministrstvu v Budimpešti. S pomočjo dunajskega trgovca Bruno Luksa in stotnikov Korrola in Humerja je hotel isti iztihotapiti orožje iz arzenala preko Hartberg-Alko. Pongraczovi pomagači pa so bili zasaceni in aretirani. — »Az Ember« priobčuje fotografirano pismo; ki ga je pisal Pongracz akcijski družbi »Ergon«. V tem poroča, da je kupil 8 letal, 4 osemcentimeterke in 45 deset- do petnajstcentimeterških topov. »Az Ember« prinaša dalje original pogodbe, po kateri je kupilo budimpeštansko vojno ministrstvo od »Ergon«-a 100 strojin in veliko drugega vojnega materiala. — Iz tega je jasno razvidno, da Mažari nekaj nameravajo. Za notranji red in mir ne bi potrebovali tolike množine orožja.

Dnevne novice.

Himen. Na binkoštno nedeljo se poroči na Jesenicah gosp. Rupert Rostohar z gospico Mici Taučarjevo. Bilo srečno!

Kat. slov. izobr. društvo v Meki-njah priredi na binkoštni ponedeljek 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne slavnostno prireditev v proslavo 70 letnice presvitelega knezoškofa dr. Ant. Bonaventure Jegliča. Na sporedu je govor, deklamacija, petje mešanega in moškega zbora in tamburanje. Vabimo k mnogobrojni udeležbi. Čisti dobiček je namenjen Jugoslovanski Matici.

Maska satana v Kranju. Ljudski oder iz Ljubljane gostuje danes ob osmi uri zvečer v Ljudskem domu v Kranju z igrama »Maska satana« in »On, ona, on.« To je letos že drugo gostovanje Ljudskega odra v Kranju.

Medved v Trziču na Gorenjskem. »Ljudski oder« iz Ljubljane gostuje na binkoštni ponedeljek ob osmi uri zvečer v našem domu v Trziču z igrami »Medved« in »Snubač« od Čehova in »Damoklejev meč«.

Oglase za jutrišnje nedeljsko število moremo sprejemati samo danes do 10. ure popoldne.

Zamenjava kolkovanih bankovcev. Finančni minister je odredil, da vsi denarni zavodi v kraljestvu, ki zamenjavajo kolkovane kronske bankovce, dne 31. maja ter 1., 2. in 3. junija t. l. zamenjajo z novimi kronske-dinarskimi novčanicami vse pravilno kolkovane kronske bankovce, ki se iz kakršnegakoli vzroka niso mogli zamenjati v določenem roku. Minister posebno poudarja, da se po tem roku pod nobenim pogojem ne bodo več zamenjavali kronske bankovci.

Društvo državnih računskih uradnikov za Slovenijo ima svoj redni občni zbor dne 27. t. m. ob 20. uri v mestni svetovalnici na magistratu. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Določitev članarine. 4. Slučajnosti. — Gg. tovariši naj v smislu društvenih pravil § 14, točke 8, tozadevne predloge vsaj 5 dni pred občnim zborom vpošljejo društvenemu predsedniku. Polnoštevna udeležba je nujno potrebna! Odbor. (k)

Glasbena Matica v Ljubljani razpisuje mesto koncertnega vodje. — Glasbenike, ki so usposobljeni voditi vokalne in instrumentalne koncerte na umetniški višini, vabi in prosi odbor Glasbene Maticе, da vložijo zadevne prošnje z dokazili svojih študij in sprečevali o svojem dosedanjem umetniškem delovanju naikas-

ne do 15. junija 1920 na Glasbena Matico v Ljubljani. Natančnejše informacije daje interesentom ustno ali pisмено ravnateljstvo Glasbene Maticе v Ljubljani. — Nastop službe 1. septembra 1920. (k)

Umrli je 15. maja v Inomostu Nikodem Donemiller, bivši gimnazijski profesor v Novem mestu.

Zahvala. Primorski begunci, ki so našli v občini Gorje pri Bledu varno zavetje, se pri odhodu iz tega prijaznega kraja iskreno zahvaljujejo v prvi vrsti neprecenljivemu gospodu županu in poverjeniku za kmetijstvo J. Janu, nadalje domačemu gospodu župniku Pibru, kakor tudi ostalemu občinstvu za požrtvovalni trud in naklonjenost, s čimer so olajšali beguncem bridko izgubo domačije in imetja. Torej tisočkrat: Bog povrni!

Na vdove in sirote v vojski padlega možta se je pri nas popolno pozabilo, in to v tem strašnem času. Mnoge nesrečnice, ki smo bile primorane žrtvovati domovini na oltar moše odnosno očete naših otrok, nimamo ničesar poleg pičle pokojnine. Stanujemo v najslabših kočah z revnimi otroci, dasi mnoge nismo bile vane ob strani mož v prejšnjih časih. Zjutrek, kosilo obenem, zabeljeno seveda s solzami. Otroci, bodočnost mlade države, blodijo okrog umazani, strgani, blede, ker niti mila in sukanca ni mogoče kupiti. Prosimo na okr. komisijah za preživljanje, da bi se nam odpomogli, ali odgovarja se nam, da se nam postavno ne sme in ne more zvišati naklonitve. Prosimo že dolgo, da bi se nam odpomogli s kakim delom, zaslužkom, ker z otroci ne moremo žive v zemljo, — a zaman. Vdove z otroci živimo v nesnosnem čakanju, trpljenju. V mnogih krajih imajo trafike vrlo dobro situirani trgovci, ki bi lahko udobno živeli ob bogastvu, ki so si ga nagromadili v vojni in po vojni, dočim vdove z malimi otroci brez vsakega premoženja in za delo radi vzgoje otrok nezmogne, prosimo za podelitev take trafike zaman. Mnogim bi bila s tako podelitvijo olajšana skrb za obstanek osirotelih otrok in bi se ob delu vsaj nekoliko oblažila žalost, v katero smo bile tako kruto pahnjene. Nujno je potreba poskrbeti dela in služb vdovam padlega možta vsaj toliko kakor vdovam častnikov, ki imajo pokojnine v višji izmeri. Pomisliti je treba, da je med padlim možtvom bilo največ takih, ki so z mesečnim zaslužkom preživljali družine. Pahnjene so sedaj te družine v areno življenja brez usmiljenja in sočutja ter leže v prerano gomilo mnogo žena in mater, pustivši osirotelo deco, le vsled bede, skrbi za obstoj. Prosimo poverjeništvu za socialno skrb, da se za vdove z otroci zavzame, da se bodo pri podelitvah takih služb najprej upštevale, da bodo zamogle obdržati deco pri sebi v nežnih letih. Apeliramo tudi na »Slovensko društvo zaklada za vojaške vdove in sirote«, naj isto blagovolji posredovati na odločilnih mestih, da se naš mukepolni položaj zboljša. Odpomoci nam je treba nujne, dokler še tli v izsušenih telesih žarek življenja ter, da bodemo zamogle vzgajati svoj rod v ljubezni do svobodne mile domovine. — Ena v imenu vseh.

Cene v letoviščih na Vrbskem jezeru. Kako ugodne so cene v letoviščih ob Vrbskem jezeru, naj občinstvo posname iz sledečih podatkov, ki nam jih dopošlje generalni komisariat za tujski promet: Ribnica: »Strandhotel« celodnevna hrana 31 do 50 K, »Hotel Walcher« celodnevna hrana 38 do 80 K, »Gostilna Pavlič« celodnevna hrana 30/40 K. Etablissement Majernik (lastnik zavedni Čeh Musil) hrana za dan in osebo 45 do 60 K. Otok: »Hotel Ebner«, hrana za dan in osebo 31 do 50 K, gostilna pri Lipi 30 do 40 K. — Otroci do 8 let plačajo povsod polovico navedenih cen. Cenę sobam so razmeroma nizke. Tako stanejo sobe v hotelu Walcher v Ribnici, v hotelu Majernik in v hotelu Pirker na Otoku 10 do 20 kron, v hotelu Ebner na Otoku celo samo 6 do 8 K za osebo. Našemu občinstvu, ki ne more plačevati cene sobam po 50 do 70 kron, kakor so letos na Bledu, priporočamo najtopleje poset Vrbskega jezera.

Imena porotnikov za porotno zasedanje, ki se prične dne 25. maja. A. glavni porotniki: Hočevar Ivan, posestnik, Zagorje 73 (Litija); Hostnik Leopold, posestnik in župan, Brezje 8 (Litija); Lenarčič Jakob, posestnik, Brest 22 (Ljubljana); Lenarčič Fran, posestnik, Log 12 (Ljubljana); Rutar Jakob, posestnik, Bodovlje 10 (Škofja Loka); Burger Franc, posestnik, Zg. Šiška 40 (Ljubljana); Cvenkel Anton, posestnik, Ljubno 76 (Radovljica); Suhadolnik Franc, posestnik, Borovnica 8 (Vrhnik); Hodnik Ignacij, mesar in posestnik, Vrhnik 116; Drogenik Ludovik, restavrat in posestnik, Toplice 13 (Litija); Robida Anton, posestnik, Zgornji Kačelj 8 (Ljubljana); Brancelj Josip, posestnik, Gor. Brezovica 6 (Vrhnik); Dolenc Edvard, posestnik in trgovec, Kranj 135; Marinšek Franc, posestnik, Smerjene 3 (Ljubljana); Leskovec Ivan, posestnik in trgovec, Šmartno 50 (Litija); Bricelj Franc, posestnik in gostilničar, Dobrova 24 (Ljubljana); Peršin Fran, postnik, Brest 12 (Ljubljana); Černe Jakob, trgovec in gostilničar, Krani-

ska gora 30; Modic Anton, posestnik, Vrb-ljene 40 (Ljubljana); Škerlj Ivan, posestnik in trgovec, Vič 66 (Ljubljana); Božnar Pavel, trgovec in posestnik, (Pristava 16 (Vrhnik); Keržič Janez, posestnik in mlinar, Kamnik 44 (Vrhnik); Mejač Franc, posestnik, Zalog 31 (Ljubljana), Drašler Anton, restavrat in posestnik, Borovnica 186 (Vrhnik); Rotar Josip, posestnik in mesar, Rudnik 33 (Ljubljana); Rogelj Ivan, posestnik, Jezero 20 (Ljubljana); Plešec Andrej, posestnik in trgovec, Sora 7 (Kranj); Sajovic Fran, posestnik, Velesovo 30 (Kranj); Križnar Anton, trgovec, Strazišče 53 (Kranj); Lap Anton, vrtnar in posestnik, Kamnik); Lončar Josip, posestnik, Ljubljana; Svetic Franc, trgovski poslovodja, Ljubljana; Burgar Josip, Hraše 20 (Kranj); Kunstler Franc, lastnik parne žage, Litija 84; Kašman Anton, trgovec, Škofja Loka 34/35; Opeka Andrej, posestnik, Vrhnik 164. — Namestniki porotnikov: Sever Makso, trgovec; Kos Franc, trgovec; Kováč Franc, trgovec in posestnik; Olup Josip, trgovec gostilničar in posestnik; Ravhekar Anton, trgovec; Krapež Milko, urar; Petkosič Josip, trgovec in posestnik; Volk Avgust, trgovec; Miklič Fran, trgovec in posestnik, vsi v Ljubljani.

Divji lovec. France Primar iz Zaloge je 11. marca t. l. lovil race v lovišču gospoda Dimnika. Ker ga je zapriseženi lovec g. Dimnika stavil na odgovor, je Primar potegnil nož, mu grozil z njim in rekel: »Beži, te bom v vodo sunil! Če sva »glih« prijatelja, vse »glih« te bom v vodo vrgele.« — Sodišče v Ljubljani je obsodilo Primarja na 2 meseca strogega zapora.

Na Dunaju, VIII., Laudongasse 43, je otvoril pisarno odvetnik dr. N o r b e r t K o r s c h e, sodni tolmač za slovenski, srbohrvatski in italijanski jezik. (p)

Ljubljanske novice.

Ij Poročil se je dne 20. t. m. na Brezjah gosp. Ivan C o t i č, oficiant pri socialnem skrbstvu, z gospodično Francisko C e n t a iz Želimelja. Bilo srečno!

Ij Poročil se je gospod Ernst Koder, zobotehnik v Ljubljani, z gospodično Elko Zupančev, hčerko veleposestnika gospoda Urbana Zupanca. Poročil ju je g. P. Valerijan Učak, proštni tolaški.

Ij Krekova prosveta. Seja glavnega odbora bo v nedeljo, dne 23. maja ob 8. uri zvečer, Predsednica. (k)

Ij Seja veselilnega odseka se vrši v soboto dne 22. maja 1920 ob 5. uri popoldne v magistratni dvorani. Vse one dame, ki so bile naprosene in ki želijo sodelovati, se prosijo, da se udeležijo seje. — Splošna organizacija vojnih invalidov. (k)

Ij Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da smejo biti trgovine na binkoštno nedeljo in ponedeljek odprte od 7. do 12. ure dopoldne ter od 3. do 6. ure popoldne. — Načelstvo.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Polak, žena usnarja in posestnika iz Kamnika, 41 let. — Marija Japelj, posestnikova hči, 13 mesecev. — Josip Čerček, bivši delavec, hiralec, 40 let. — Marija Čuden, gostačeva žena, 53 let.

Ij Tovorni avtomobili nestvori že zopet dirjajo po ljubljanskih ulicah in zavijajo ceste v oblake prahu. Poleg tega se vsled velike teže ter hitre vožnje tako tresajo tla pod njimi, da so se v zidovju, zlasti stropih marsikatero hišo že pokazale razpoke. Ti nestvori uničujejo pa tudi ceste. Lani obnovljeni asfaltni tlak na jubilejnim mostu bo kmalu zopet kazal jame, nevarne ljudem in živini. Čudno je, da merodajni faktorji ne vidijo škode, ki jo napravljajo ti nestvori hišam in vožnje z njimi po mestu ne prepovedo. Zakaj se ne zgane mestna občina, kateri vendar ne more biti vseeno v kakšnem stanju so ceste. Pa tudi drvenje osebnih avtomobilov bi se moralo prepovedati. Ob lepem vremenu uničujejo ti ljudem obleko z oblaki prahu, v deževnem pa s cestnim blatom, ki ga mečejo daleč na okoli. Kaj pomagajo vsi predpisi proti jetiki, ko avtomobili tako dobro skrbje, da se vsak še tako skrit bacil raznese. Kaj pravijo k temu zdravniki? Ker ni mogoče vožnje z osebnimi avtomobili prepovedati, naj bi se za škropljenje in čiščenje cest bolje skrbelo. Ker pa stane to ogromne vsote, naj bi se naložil za vožnje z avtomobili tak davek, da se bodo z njim vsaj na polovico krili stroški čiščenja cest. Vožnja z avtomobili po mestu je luksuz in sport, kdor si ga hoče privoščiti, naj tudi plača.

Ij Najden mrtvec. Dne 20. t. m. ob 18.45 popoldne je bilo naznanjeno policijskemu ravnateljstvu, da leži moško truplo v gozdu blizu Kosez. Ko je prišla tja komisija, se je našel z vejami pokriti mrtvec v črni obleki, s kratkim površnikom rjave barve in s sivim klobukom. Truplo je ležalo na trebuhu. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Ležati je moral mrlič v gozdu že več tednov. Truplo razpada, zato se še ni mogel konstatirati povod smrti. Domneva se, da se je gospod tam po gozdu izprehajal in da je bil ubit in oropan. Najbrže so izvedli umor cigani ali pa tihotapci, katerih pot vodi skozi Ko-

seze in ki delajo skupno s cigani kupčije. Mrliča je zapazil pes nekega strojevodje, ki je na to najdno naznanil policiji. Mrliča so prenesli v Dravljce. Našli so ga v potoku Mostec. Ker se ni pri mrtvecu nič našlo, je upravičena domneva, da se je izvršil roparski umor.

Ij Zahvala. Vsem, ki so se na nas o priliki petnajstletnega društvenega obstoja spomnili s prisrčnimi čestitkami in obiskom koncerta ter na ta ali oni časten način izrazili svoje simpatije našemu pevskemu zboru, se tem potom iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa izreka naš zavednemu našemu narodnemu ženstvu, na čelu mu gospa Franja dr. Tavčarjeva, za prekrasno in dragoceno darilo, zatrjujoč, da hočemo na začrtanem potu vztrajati in delovati naprej za narod in prosveto. — Odbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon«.

Ij Kopalnice v hotelu »Slon« naznanja, da bode kopelj v soboto dne 22. maja do 19. (7. ure zvečer) odprta. — Na binkoštno nedeljo in ponedeljek ostane oba dneva zaprta, kar naj blagovolji p. n. občinstvo uvaževati. — Uprava.

Ij »Te bom že spravil s sveta,« je psal Saje Henrik državnega varnostnega stražnika in pristavil: »Tvoja ali pa moja smet; rajši imam psa, kakor stražnika.« Deželno sodišče je obsodilo zato Sajeta na 1 teden strogega zapora.

Ij Huda žena je Neža šantelj. Nekega dne je opsovala policijskega stražmojstra, kateremu se je napačno legitimirala. »Kako staro baba že se vidite, tistih pa ne, kateri kradejo.« Sodišče je obsodilo zato Šentljevca na 24 ur zapora.

Ij Nepošten mesarski pomočnik. Tone Nežmah je služil pri mesarju Ivanu Cuzaku, kateremu je ukradel dvakrat skupaj do 18 kg slanina. Nežmah je prodal slanino gostilničarju Antonu Centa, dobil je za njo 760 kron, katere je vložil v mestno hranišnico. Vložno knjižico je pri zaslišanju na policiji izročil poslušajočemu gosp. adjunktju Modicu. Fanta je aretiral drž. varnostni stražnik Humar. Nežmah pravi, da mu je Centa rekel, naj mu prinese bolj poceni špeh; ta poziv je tolmačil tako, da naj ukrade špeh. Sodišče je prisodilo Nežmahu deset tednov težke ječe, Centi pa 10 tednov navadne ječe.

Narodno gledališče.

Opera.

22. maja, sobota: »Poljska kri«, ab. E.
23. maja, nedelja: »Il Trovatore«, izven abonementa.
24. maja, ponedeljek: »Pagliacci«, balet: »Kraljica lutk«, izven abonementa.
25. maja, torek: zaprto.

Drama.

22. maja, sobota: »Vsiljenka«, »Saloma«, abonement B.
23. maja, nedelja: »Pohujšanje v dolini Šentflorijanski«, izven abonementa.
24. maja, ponedeljek: »Vrag«, delavska predstava, izven abonementa.
25. maja, torek: »Vsiljenka«, »Saloma«, abonement C.
26. maja, sredo: zaprto.

Prosveta.

pr XVII. Umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu. Prodana so bila iz razstave do zdaj sledeča dela: Čargo I.: »Kamniolom«. Jakac B.: »Gozd«, »Jutro« in »Akvarelna skica«. Kralj A.: »Zločin«, »Ciril in Metod«, »Sv. Anton« in »Bahus«. Napotnik I.: »Plesalka«. Vavpotič L.: »V zgodnji pomlad« in »Padajoče listje«.

pr Pevsko društvo »Smetana,« ki je nastopilo v Unionu, proslavlja češko pesem in češko ime v tujini. Na češkem je več društev, ki so si storila hvalevredno nalogo in plzenski »Smetana« med njimi bržkone ni niti najboljši, vendar je za naše razmere kljub temu lahko v vsakem oziru vzor, kajti pri nas takih zborov zplah ni. Imeli bi jih sicer lahko, ali ljudi, ki bi našo glasbo cenili tako visoko, da bi ji hoteli priboriti ugled, je pri nas bore malo, ljudem nedostaja vere. Zato se zgođi, da imamo vsako leto po eno produkcijo matičnega zbora in še tedaj bi si želeli druge izbire skladb. Slovenska glasba je v koncertni dvorani tako redko proizvajana da se o negovanju iste sploh ne more govoriti resno. Preveč malenkostnega je v nas, »Smetana« je zapel celo vrsto zborovih skladb, izključno iz češke literature. Pevci zbora so nekoliko različni, zunanji glasovi so bili celotno boljši. Na n. proizvajanja je bil star individualiziran, vendar ni umetniško dosegel onega, kar bi po reklami opozorjeni pričakovali. To pa zlasti zategadelj, ker se zbor preveč prizadeva peti virtuozno in se bavi z materijelnimi stvarmi, medtem ko bi na preciznost prednašanja kdo rajše gledal iz duha kompozicij in bi tako bila materijelna plat bolj temperirana. Občinstvo je društvo sprejelo prav po bratsko in ni štedilo z izkazovanjem svoje simpatije do konca.

Marij Kogoi

pr K zadevi slovenskega mestnega gledališča v Mariboru smo prejeli od poučne strani naslednjo vest: Poročila o prenehanju slovenskega gledališča v Mariboru so bila nekoliko prenagljena, dasi v bistvu ne popolnoma neosnovana. Glavna napaka je bila v tem, da se je bilo naložilo vse težko breme na rame ravnateljstva, ne da bi imelo to na razpolago zadostnih sredstev za vzdrževanje gledališča. Pa tudi slovenska javnost z večino časopisja na čelu ni pokazala nikdar dovolj pozornosti najvažnejši kulturni postojanki na severu Jugoslavije, ko bi pač morali paziti na njo, da se ji kje kaj ne pripeti. Trud posameznikov ne zmore vsega, treba je skupnega in razumnega dela. Vsaj v tem oziru ne smemo poznati cepitve delavnih sil, posebno pa še v Mariboru ne, ki stoji še vedno na ognjenih tleh. — Gledališki ravnatelj g. Hinko Nučič je storil vse, da bi slovenskemu gledališču v Mariboru zajamčen neodvisen obstoj, če ga bodo hoteli poklicani činitelji razumeti in podpirati. Dobra in obenem odločna volja se je pokazala, njen izvršitelj pa naj bi bil g. general R. Maister, ki je odpotoval te dni z vso zadevo v Belgrad, da posreduje in poroča na pristojnih mestih. Potek vse zadeve bo kmalu pojasnen ter razvozljan in po binkoštnih praznikih bomo javnosti o vsem poročali. Začasno pa želimo predvsem to, da naj se take stvari nikar ne omalovažujejo in naj najdejo v nas vseh vedno dovolj sopomoči in podpore.

pr Stanislav Tomič: Apsolutizam kao religija života. Ta filozofska knjiga je izšla v Zagrebu v okusni opremi na 96 straneh; naslovno stran je naslikal Jerohin Miše. Cena 20 K.

I. slovanski orlovski tabor.

Ameriški Slovenci pridejo na I. slov. orlovski tabor s posebnim parnikom. Vodil jih bo znani politični in kulturni delavec p. Zakrajšek, urednik čikaške »Educa«.

Angleška društva katoliške mladine (skauti) odpošljejo na I. slovanski orlovski tabor v Mariboru svoje odposlanstvo. To vest je sporočil Orlovski zvezi salfortski škof, ki stoji na čelu katoliškega gibanja v Angliji.

Pri orlovskem taboru bodo sodelovale sledeče godbe: Orlovska godba iz D. M. v Polju, Višnja gora, Selce nad Škofjo Loko, delavska godba na Jesenicah, salezijanska godba z Rakovnika, godba društva sv. Srca Jez. iz Zagreba, orlovska godba iz Čehoslovaške in dve vojaški godbi. Skupaj 10 godb. V Mariboru se na predvečer glavnega nastopa vrši velik koncert »Ljubljane«.

Orlovski vestnik.

Orlovskih peres za čepice potrebuje Gospodarski odsek orlovske zveze. Dobrodošla vsaka množina. Ponudbe naj se pošljejo na Gospodarski odsek čimprej! Eventuelno se kupijo tudi peresa vseh vrst ptic roparic slične orlovskim. (K)

Turistika in sport.

Prvenstvene nogometne tekme. Na binkoštno nedeljo in ponedeljek, 23. in 24. maja, se vršijo na prostoru S. K. Ilirija sledeče prvenstvene tekme: Nedelja ob 17. uri: Slovan — Celjski atletiki, ob 18. uri 30 min.: Ilirija — Rapid. Ponedeljek ob 17. uri: Ilirija — Celjski atletiki, ob 18. uri 30 minut: Slovan — Rapid. — Blagajna se odpre ob 16. uri. Vstopnina običajna, ob vsakem vremenu. (K)

Aljažev dom. 1000 m, tik pod Triglavom (2894 m) bo o Binkoštih že otvorjen. Dobro oskrbovano to postajanko SPD priporočamo ne le samo turistom, temveč tudi kot velegledno letovišče in klimatično zdravilišče za daljše bivanje in to prav posebno za čas od Binkošti do 15. julija, dokler ne prične glavna sezona. — Okolica Aljaževega doma je že brez snega. Zanimivo je ravno ta čas — in seveda brez nevarnosti — opazovati iz daljave plazove, ki drče sedaj, ko se taja sneg navzdol iz triglavskih sosedov!

Slov. planinsko društvo naznanja, da so otvorene že sledeče planinske postojanke: Jeseniška koča pod Golico, Valvasorjeva koča pod Stolom, hotel »Zlatoroga« ob Bohinjskem jezeru, koča v Kamniški Bistrici, koča na Kamniškem sedlu.

Najnovejša poročila.

DEMOKRATSKE MAHINACIJE V VLADI.

Belgrad, 21. maja. Jutri ob 11. dopoldne se sestane pod predsedstvom regenta Aleksandra ministrski svet. Na seji se bo razpravljalo zunanji položaj naše države, predvsem pa jadransko vprašanje. Medtem pa je glavna naloga tega posvetovanja, da se izravnajo neke zapreke, ki so nastale med ministri ene in druge skupine. Kakor se doznava, je te dni došlo v ministrskem svetu do izredno ostrih sporov, ki jih je povzročil minister za notranje zadeve Ljuba Davidović s svojim namenom, da izvede izpremembo in premestitev raznih

uradnikov. Davidović je, komaj je nastopil svojo službo, pripravil mnogo ukazov, s katerimi bi se naj premestilo uradništvo z ozirom na demokratske interese. Vse bi se naj vzpostavilo tako, kakor je svoječasno uredil Svetozar Pribičević, na kar pa parlamentarna zajednica ne more pristati, ker smatra to za pripravo na volitve. Koncentracijski kabinet je tako že v početku svojega delovanja zadel na resne težkoče. Doznava se, da se hočejo vsi uradniki, ki se jih namerava premestiti, odpovedati državni službi. Regent Aleksander je tudi topot vzel iniciativo v svoje roke, da izravna spor. V to svrhu je bil tudi sklican kronski svet.

PESIMISTIČNO PRESOJANJE POLOŽAJA.

Belgrad, 21. maja. Demokratski tisk presoja politični položaj z velikim pesimizmom. Tako piše »Epoha«, da gledajo politični krogi z velikim pesimizmom na delo in obstoj nove koncentracijske vlade, ki ne more dolgo časa trajati, ker bo kmalu nastal razdvoj v vseh aktualnih vprašanjih. Kakor se zdi, bodo demokratski zopet pričeli z nekakimi triki. To pa ne bo uspelo, ker so slabi na vseh straneh.

PROTIĆ V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 21. maja. Davi je prišel v Zagreb minister za konstituante g. Protić. Z njim so prišli tudi minister za pošto in brzojav dr. Drinković, minister za šume in rude Kovačević in poverjenik deželne vlade za notranje stvari dr. Potočnjak. V ministrovem spremstvu se nahajajo vseučiliški profesorji dr. Slobodan Jovanović, dr. Laza Marković, dr. Vošnjak in dr. Omanudi. Ministra Protića je pričakoval na kolodvoru ban dr. Laginja. G. Protić se je odpeljal z njim v banske dvore, kjer ostane banov gost. Z ministrom Protićem je obenem prišla tudi njegova hčerka.

PROTIĆ OBIŠČE TUDI DR. TAVČARJA.

Belgrad, 21. maja. Minister za konstituante Stojan Protić bo posetil v Ljubljani tudi dr. Tavčarja ter konferiral z njim o ustavi ter raznih drugih političnih vprašanjih. Radikalni krogi pripisujejo veliko važnost temu sestanku radi notranje konstelacije naše države.

VPRAŠANJE POKRAJINSKIH VLAD.

Belgrad, 21. maja. Ministrski svet še ni vzel v pretres vprašanje pokrajinskih vlad, ker čaka na Stojana Protića, ki se bo vrnil 1. junija v Belgrad.

VOLITVE V OKTOBRU.

Belgrad, 21. maja. V Srbiji so razpisane občinske volitve za 22. avgusta. Volilni red je izpopolnjen z ministrsko naredbo. Z ozirom na te volitve se volitve za konstituante bržkone ne bodo vršile pred oktobrom, zlasti še zaradi tega, ker se bodo tudi v Bosni preorganizirale občine.

POSLOVNE DIJETE.

Belgrad, 21. maja. Danes se je sprejela v upravnem odboru zahteva vseh parlamentarnih skupin, da se poslanecm povišajo s 1. junijem doklade s pridržkom, da se v vsakem posameznem slučaju ne izplačajo doklade, ako poslanec ne pride k seji parlamenta.

PRITOŽBE ŽELEZNIČARJEV PROTI CARINSKIM URADOM.

Belgrad, 21. maja. Danes je sprejel prometni minister dr. Korošec delegat železničarjev iz Maribora, ki so poročali, da povzročajo v prometu na železnicah največ zmešnjave carinski uradi radi počasnega poslovanja. Carinsko delo traja cele tedne, vsled česar se kopičijo vagoni, ki se jih nabere dostikrat do 600 na posameznih carinskih postajah.

POVIŠANJE URADNIŠKIH PLAC.

Belgrad, 21. maja. Finančni minister Kosta Stojanović je predlagal ministrskemu svetu, da se državnim uradnikom tostran Donave in Save povišajo celokupni dohodki za 25 odstotkov, uradnikom v Srbiji pa samo dnevnice za 25 odstotkov.

FRANCOSKA AGENCIJA V JUGO-SLAVIJI.

Belgrad, 21. maja. Znano je, da je pod vladnim protektoratom in z državnim denarjem osnoval francoski žid Vouset novo novinarsko agencijo pod imenom »Avala«, ki naj bi pošiljala iz Jugoslavije vesti v zunanji svet, predvsem francoski javnosti. Ta agencija pa kljub uradni podpori za nas ni ničesar storila. Se francoski listi ne prinašajo njenih vesti. Sedaj pa se je dogladno, da je pošiljala šifrirane brzojavke v Pariz in dasi so jo pri tem zalotili, se ji ni ničesar zgodilo. Te dni pa je zahtevala v imenu francoskega bratstva, da se ji dá monopol za vse vesti iz cele države, kar je zbudilo v vseh jugoslovanskih časnikarskih krogih veliko ogorčenje. Sodijo, da dr. Vesnić ne bo ugodil tej zahtevi.

SMRT POLJSKEGA KONZULA.

Zagreb, 21. maja. Tukaj je nenadoma umrl vsled kapi konzul poljske republike Unger, ki bi moral nastopiti svoje mesto te dni v Ljubljani.

SETON WATSON.

Zagreb, 21. maja. Seton Watson je brzojavil, da se je moral vsled bolezni svojega prijatelja vrniti iz Pariza v London, vsled česar je odpotoval šele včeraj v Jugoslavijo. Z ozirom na to bo prišel šele v nedeljo ali ponedeljek.

AMERIKA ZA NEMOČJO.

Pariz, 21. maja. Na pariški borzi so je razširila vest, da so ameriške Zedinjene države pripravljene, diskontirati 120 milijard zlatih mark, ki jih mora Nemčija plačati kot vojno odškodnino.

SPOR MED POLJAKI IN ČEHOSLOVAKI.

Praga, 21. maja. »Českemu Slovu« poroča njegov dopisnik iz Varšave, da je bil stavljen 20. t. m. v poljskem parlamentu nujen predlog, naj se uvede preiskava zaradi čehoslovaških nasilnosti proti poljskemu prebivalstvu na tešinskem ozemlju. Poslanec Glabinski je zahteval, naj se prekinejo med Poljsko in Čehoslovaško diplomatski odnosi. Poljski parlament je nato sprejel sklep, da se zahteva po ukinjenju diplomatskih odnosov s Čehoslovaško odkaze posebni komisiji.

NEMIRI V ŠPANSKI.

LDU Madrid, 21. maja. (DKU — Havas.) Po poročilih iz uradnega vira so bili v Bejaru nemiri. Množica je napadla trgovine in nekatere privatne hiše, plenila pa ni. V mestu je razglašeno obsedno stanje.

VZROKI ITALIJANSKE KRIZE

LDU Reka, 20. maja. Italijanske novine hočejo z vsemi silami izrabiti padeč Nittijevega kabineta v imperialistične svrhe in pišejo sedaj naknadno, da je bil padeč italijanskega kabineta uprizorjen vsled čezmernih zahtev jugoslovanske delegacije. Vest o odhodu jugoslovanske delegacije je italijanska nacionalistična javnost sprejela z veseljem.

BOLJŠEVIŠKI USPEHI NA SEVERNI FRONTI.

LDU Moskva, 21. maja. (DKU — Brezlično.) Dne 14. maja so rdeče čete na fronti 75 vrst južno od Polocke prebile poljske črte. Ko so uničile dve poljski diviziji, so zasedle 17. maja že 4000 kvadratnih vrst ozemlja z več kot 190.000 prebivalci in z mestoma Disno in Lepom in zajele ogromno množino vojne materijala, med tem mnogo francoskega izvora. Morala poljskih čet je zelo padla. Poljska poveljništva so menda izgubila glavo. Provincina Minsk je pobunjena. Vstasi so zakrivil, da je sedem vlakov s četami skočilo s tira.

BORZA.

LDU Zagreb, 21. maja. Devize. Berlin 294—297, Italija 640—650, Newyork 12.500—13.200, Pariz 0—915, Praga 240—247, Svica 2200—2395, Dunaj 59—60, Dunaj ček 57—58. Valute. Ameriški dolarji 11.000—11.550, avstrijske krone 59—0, levi 0—190, carski rublji 0—180, angleški funti 0—310, francoski franki 0—880, napoleonodur 415—430, nemške marke 275—280, leji 238—241, italijanske lire 675—680.

Aprovizacija.

a Sladkor. Člani, ki so svoječasno oddali kontrolne kupone ubožne akcije Gospodarski zvezi, naj nemudoma prineso sladkorne izkaznice, da se jim bo sladkor nakazal.

a Prodaja sladkorja. Na modre sladkorne izkaznice s številkami dobre stranke sladkor na Poljanski cesti št. 15 in sicer: v soboto, dne 22. maja: na št. 19 od 8. do 9. ure; na št. 20 od 9. ure do 10. ure; na št. 21 od 10. do 11. ure; na št. 22 od 11. do 12. ure; na št. 23 od 12. do 1. ure; na št. 24. od 3. do 4. ure; na št. 25 od 4. do 5. ure; na št. 26 od 5. do 6. ure; na št. 27 od 6. do 7. ure. — Nadaljni spored se objavi.

a Sladkor na izkaznice št. 24 za II. okraj prodaja g. Schiffer, Mestni trg (ne Fabjan).

a Telečje meso. »Vnovčevalnica za živino in mast« v Ljubljani je razdelila sledečim mesarjem svoja teleta: Smoljan, Zabič, Ahlin, Kastelic, Južna železnica, Leben, Ham Matija, Ham Marija, Javornik, Selan, Janež, Petrič, Rihtar star., Prezelj, Dolničar Franc, Žganjar Josip, Žganjar Anton, Makovec, Jesih, Kočar, Prime, Češek, Černivec, Dolničar Josip, Anžič Ana, Cuzak, Šme, Skranjer, po dva teleta; Zagmeister, Brecljnik, Prepeluh, Bizilj, Zajc Ivan, Ocvirk, Kocjan, Rihtar ml., Zupancič, Novljan po eno tele, le Janežič dobi štiri teleta. To meso se bo prodajalo v soboto in nedeljo t. j. 22. 23. t. m. Kg srednjega velja 19 K, zadnjega 20 K. Vsaka stranka dobi največ en kilogram mesa.

Izgubil se je avtoplašč, majhen, usnat z železnimi žebli, velikost 710x90 na potu skozi Ljubljano v Mengeš. 1000 kron nagrade pri izgubitelju inž. A. Lavrenčič. Ljubljana, Zrinjskega cesta 6/II

Mučil Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Fellerjev Elza mentolni črtik, en komad 1 krona.

Zelodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. — Pravi balzam 12 steklenic 36 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in pošina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 134. Hrvatska.

Tužnim in potrtnim srcem nagnanjam vsem sorodnikom prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nepozabna in iskrenoljubljena draga bčič, sestra, teta in svakinja, gospa

Franciška Piller roj. Šetina danes dne 21. maja ob 4. uri zjutraj po dolgomučni boleznici, večkrat previdena s sv. sakramenti v 33. letu starosti mirno in vdana v voljo božjo v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage in nepozabne rajnice se vrši v nedeljo zjutraj dne 23. t. m. ob 10. uri dopoldne po slovesni sv. maši iz hiše žalosti Gunclice št. 19 na farno pokopališče v št. Vidu nad Ljubljano. Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.

Predrago rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Gunclice, 21. maja 1920.

Franc, Marija Šetina, starši. Franc, Alojzij, v ktor, bratje, Marija omož, Konjar, Marjanca, Ana, Pepca, Kristina in Angela Šetina, sestre.

Proda se 12 hl **bizeljskega vina**, pristnega. Polzve se Slomškova ulica 17. 1927

Kuharica, katera zna samostojno kuhati ter opravljati vsa hišna dela in ima veselje do otrok, se išče proti dobri plači. Kje pove uprava „Slovenca“ pod št. 1945, ako znamka za odgovor.

Pisarniška moč samostojna in dobro izvežbana se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo Kendovi graščinski upravi na Bledu.

Solicitorja dobro izvežbanega iščem za odvetniško pisarno ter sode za pisarne. Ponudbe na upravo lista pod „solicitor 1946“.

Ralija - ličje za privezovanje trt in sadnega drevoja, dalje tudi razna semena prodaja Josip Urbanič, Ljubljana, Miklošičeva c. 8.

Novi žakel Dunajsko delo, odda se v trgovini Barborič, Mestni trg.

Sprejmela se dve služkinji, ena ki je izurjena v kmetijskih delih, druga za domača dela in izurjena v šivanju — se sprejmela v gostilni pri „Raci“ Sp. šiški.

Iščem treznega in zanesljivega hlapca za konje proti dobri plači in hrani. Isti mora biti vajen vožnje iz gor. Franc Ravnikar, mestni tesarski mojster, Linhartova ulica 25.

Krompir po 1 K zdrav prvovrsten zaloge Koroška gospodarska družba v skladišču „Balkan“ Ljubljana Dunajska cesta. Prodaja od 8-12 ter od 2-5 ure vsak dan.

Sprejmejo se 4 dobro izvežbani **čevljarški pomočniki**.

Plača od para, hrana in stanovanje lahko v hiši. Nastop takoj. Makso Pednik, čevljarstvo Sr. Gameljne nad Ljubljano.

Kupijo **okvirji** (romčki) za strešno strešno opeko. Ponudbe na opekarstvo I. Oražem, Selo 30, Moste pri Ljubljani.

Prodaja lesa.

Pri podpisnem gozdarskem uradu se bode ponudbenim potom prodalo 20 vagonov rezanega 4 m dolgega smrekovega in jelkovega lesa, in sicer: 10 vagonov iz gozdnega okrožja „Rakovec“ skladišče v Vitanjah pri Celju (štajersko) in 10 vagonov iz gozdnega okrožja „Črna“ na postaji Prevalje (Koroško).

Nadalje se prodaja ponudbenim potom iz gozdarskega okrožja „Legen“ pri Slovenjgradcu 1300 m³ stoječega smrekovega, jelkovega in bukovega lesa.

Bližja pojasnila so na vpogled pri podpisnem uradu, kakor tudi pri grofovskem gozdarstvu in Vitanjah oziroma grofovskem nadgozdarstvu v Crni pri Prevaljah.

Ponudbe je predložiti do 31. maja 1920 do 12 ure opoldan pri Glavnem poverjeništvu ministrstva za agrarno reformo v Sloveniji v Ljubljani.

Ponudbenik mora v ponudbi izrečno poveriti, da so mu pogoji znani in da se tem podvrže, da pozna kakovost in mero lesa.

Gozdna uprava grofa Vincenca Thurn. Železna Kapla, (Koroško.)

Pozor birmanci! Za darila so mo- derne slike Atelje „Helios“ V. Bešter, Aleksandrova cesta št. 6, Ljubljana. 1913

Hlapec na srednje veliko posestvo v Belikrajini se sprejme takoj. Zablava se pošter ost. Plača 200 kron mesečno. Ponudbe z opist dosedanjih služb na upravnistvo lista pod šifro „Belokrajina“.

Kot hišnik, sluga ali kaj podobnega iščem službe. Grem tudi na deželo. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1993.

Kupi se majhno **posestvo**. Ponudbe (kmetijsko) na upravo tega lista pod „kmetijac“. 1947

Posesivo srednje veliko na Kranjskem ali Štajerskem blizu mesta ali trga se kupi. Naslov pove upravnistvo tega lista pod št. 1957.

Kupi se večjo **lesonov** če tudi pre- množno starih perelih. — Ponudbe pod „Testonc“ na upravnistvo „Slovenca“. 1973

Proda **vinskih sodov**. Ponudbe pod se nekaj „Sode“ na upravnistvo „Slovenca“. 1974

Proda se več **lukso- tovorni avto**. Pionirski ter on tritonski na upravnistvo „Slovenca“. 1975

Prostovoljna javna dražba **KOŠNJE** v nedeljo dopoldne ob 10. uri v Zgornji šiški. Kje, irve se iz prijazn. v gostilni Križ v Sp. šiški.

Malo posestvo z gostilno v Sloveniji se kupi. Pismene ponudbe na Ivan Sepec, Catež pri Vel. Loki, Dolenj.

Singerjev šivalni stroj se prodaja. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 1985

Naprodaj **20 omar za led** (Eiskasten) imam za točenje piva in shranjevanje mrzlih jedi. Nadalje imam 42 okroglih miz, trikrat pleskanih porabnih za gostilničarje. Simon Praprotnik, mizarški mojster, Jenkova ulica št. 7. 1997

V ponedeljek 24. maja ob 3. uri popoldne se prodaja na prostovoljni javni dražbi v Spodnji Zadobrovi

v mlinu I. Oražem: 1 kompletne slope, 2 kompletne mlinska tečaja s kamni in pajkelnom.

F. Oražem & Jančar pleskarja Ljubljana, Breg št. 6 se priporočata slavnemu občinstvu za vsa pleskarska dela.

Redni občni zbor Deželne zadruga fotografov v Ljubljani se bo vršil

dne 28. maja t. l. ob pol 3. uri popoldne v stekleni dvorani hotela „Lloyd“

z dnevnim redom po poslanem vabilu za 19. aprila t. l. ker se zaradi odsotnosti zunanjih članov (železničarske stavke) ni vršil. Načelstvo.

Vzgo množino cepljenih **hrastovih drv** kupi Anton Tiran, Vransko pri Celju. 1966

Letovišče na Bledu. V vili na Bledu se nudi stranki 3 oseb letovišče v opremljeni sobi, ako mu ista preskrbi stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz 4 sob, kuhinje, kopeli, elektr. luči s pritlikinami. Natančneje se poizve v trgovini Kollmann. 1919

Proda se manjša **registrirna blagajna** (National Cash Register Komp. in pisalni stroj) (Ideal) z vidno pisavo. — Ogleda se lahko pri K. Jurman, optik, Šolanburgova ulica št. 4 v Ljubljani.

Klavirje, pianine, harmonije, vijoline, citre, harmonike, strune i. t. d.

ima v velikanski zalogi **ALFONZ BREZNIK** bivši učitelj Glasbene Matice in edini zaprišežni strokovnjak, LJUBLJANA, Kongresni trg 15 (naspr. nunske cerk).

Kina-železnato vino lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča malokrvne, ner-vozne, oslabele, odrasle in otroke. — Naročila proti povzetju.

Kupi se **vodna turbina** za padec 150 m, močna za 12 do 16 konjskih sil. Ponudbe na Makso Pednik, čevljarstvo Sr. Gameljne nad Ljubljano.

Graveur Anton Černe Ljubljana Dvorni trg št. 1. Vsakovrstne **Slamnike**, različne torbice, predpasnike, slamnate solne in druge pletarske izdelke, priporočajo po primerni ceni gospodom trgovcem FRANJO GERAR, tovarna slamniov, Stoba pošta Domžale pri Ljubljani.

Konopnina izdelana, 150 met. stotov, naprodaj, „Kakovost prvovrstna. Lastni pridelek iz leta 1918. V svrhu dogovora se treba obrniti na tvrdko P. Majera i druž, Petrovec, Bačka.

Najcenejši vir nakupa! Pšenično moko, rženo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, ječmenovo moko, ječmenovo kašo, otrobi, koruzo v zrnju, staro in novo dobavlja takoj

Paromlin, Zagreb. prazne, 7/10 lit. kupuje v vsaki množini tvrdka Brata Novakovič Ljubljana (Koližej)

Stavbeno podjetje Tavčar & Svetina Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6 se priporočajo. 1844

150 m³ smrekovih hlodov na poseku — lahko spravljivo vsak čas — pol ure od postaje Grabščajn — na mestu kakor leži se prodaja in 300 m³

desk franko vagon postaja Področica. — Za vsako posebej je vložitvi ponudbe do incl. 25. maja t. l. pri upravi posestva Liechtensteln v Rožku-Koroško. 1845

Krema za čevlje: Salvator št. 2 ducat K 24.— Salvator št. 4 ducat K 38.— Erdal S I. ducat K 78.— Erdal S II. ducat K 86.— v zalogi zelo velike množine. — JOSIP JUNC, Ekspor-Import, Zagreb, Demetrova ulica 14/1.

Večje množino dobrih **VINSKIH SODOV** se prodaja: Vpraša se v ANONČNI EKSPEDICIJI, AL. MATELIČ Ljubljana.

Dobro znani večletni gostilničar v Ljubljani **išče lokal** za gostilniško obrt event, vzame tudi go-tilno v najem. Ima svojo koncepcijo. — Pismena ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Gostilničars“. 1898

Obl. konces. informačni zavod **Drago Beseljak** Ljubljana Cankarjevo nabr. 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu-in inozemstvu. V abone-mentu ter posamezno ce-ne zmerne. 6135

Zaloga novih raznovrstnih dvokoles z najboljšo pnevmatiko, posebej plašče, zračna čreva in vsakovrstni deli za dvokolesa in razne stroje. vzamejo se tudi stara dvokolesa v račun.

F. B. trgovina z raznimi stroji. Ljubljana, Stari trg št. 28.

Za **ze'eno krmo** priporočamo sledeča semena: grahoro čisto ali pomešano z ovsem po K 420 kg lečo za krmo " " 460 " grah za krmo " " 320 " Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Najboljši tednik je glasilo „Kmečke Zveze“ „Domoljub“.

MEDICA & Comp. VELETRGOVINA MANUFAKTURA LJUBLJANA SODNA UL. 7

Zemeljska dela do vrh planuma se oddajo pri gradbi 30 km dolge, ozkotirne gozdne železnice skupno na celi progi ali pa v posameznih gradbenih odsekih. Ponudbe sprejema

Gozdni urad v Soteski, pošta Straža, Kranjsko, Slovenija.

30 km železniškega tira, po možno- sti iz trač- nice 12-2 kg ali tudi več teže na 1 m dolžine z vsem pritrdilnim in spojilnim materijalom ali tudi brez njega, dalje 2 prazni lokomotivi po okoli 50 konjskih sil in večjo množino železniških vozilcev za 760 mm tir, vse četudi rabljeno vendar v porabnem stanju kupi: Gozdni urad v Soteski, pošta Straža, Kranjsko, Slovenija.

Jadransko hotelsko in kupališno dioničarsko društvo Sušak-Reka, Zoonimirova ulica 102 Lastnik sledečih hotelov in sanatorijev:

Hotel Pension „SPERANZA“ „IMPERIAL“ Opatlje.	Sanatorij in veliko morskopališče „THERAPIA“ Crikvenica.	Palace-Hotel „MIRAMARE“ Crikvenica Telefon Interurb. 11.
Hotel-Pension in morskopališče „JADRAN“ Sušak-Reka Telefon Interurb. 2-14	Vsi hoteli in sanatoriji so najmodernejši in z vsem komfortom urejeni. — Oskrbna izvrstna. — Otvorjeni skozi celo leto. — Vse naročbe prejema in daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela „MIRAMARE“ v Crikvenici; za Novi: uprava hotela „SAN-MARINO“ v Novom; za Sušak: SREDIŠNJI URED DRUŠTVA, SUŠAK-REKA.	Hotel-Pension „SAN-MARINO“ Novi Vinodolski Telefon Interurb. 5.
Hotel-Pension in morskopališče „JADRAN“ Bakar.	Naslov za brzojav: Jadransko-hotelsko Sušak-Reka. Interurban telefon št. 9-8-9.	Hotel-Pension in veliko morskopališče „LISANJ“ Novi Vinodolski.

Gostilna pri Fajmoštru Oddaja na debelo vino in sicer: izvrstni cviček (Gadova peč), ljutomersko, haloško in še druge vrste.

Radio termalno kopališče Toplice pri Novem mestu Otvoritev sezone 1. majnika. Zahtevajte prospekte!

Žensko zdravilišče toplice Dobrna pri Celju (peprej Neuhaus bel) (III) Akratoterma 37° C izredno bogata na radiju in ogljikovi kislini. — Nadomestuje v polnem obsegu Franzensbad. Izvanredni uspehi pri ženskih in živčnih boleznih, boleznih srca, ledvic, slabokrvnosti, revmatizmu, protinu in vseh pojavih oslabelosti. — Termalne naravne ogljikove kopeli, termalna pitna voda, železnati vrelec, masaža, električne, solne in zračne kopeli ter kopeli v vročem zraku. — Krasen park. Smrekovi gozdovi. Divni izleti. Nikdar moglesti! Vojška zdraviliška godba. Sez. a: maj-oktober. Prospekti zastoj! V upravi kopališča.

Peko - čevlji

najelegantnejših
oblik in naj-
boljše kakovosti

zopet došli!

Dobivajo se v ljubljanskem skladišču tovarne čevljev
Peter Kozina & Co., Ljubljana, Breg štev. 20.

„MIRNI DOM“

prvi jugoslovanski sanatorij za notra-
nje živčne bolezni in za rekonvalescen-
te. Pojasnila daje vodja Dr. Ceh. Pošta
Gornja Kungota pri Mariboru.

Industrija špirita d. d.

Zagreb, Boškovičeva ulica 7.
Telefon: 4-96 Brzjavni: Spiritindustrija

nudi
**fino rafinovani
špirit**

samo na debelo, najmanj 50 hl.

Lepa birmanska darila

po primernih sedanjih cenah. Brilljante in
staro zlato se kupuje po najvišjih cenah.

F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

Za vsa najtežja popravila v lastni delavnici na jamci.

Bombaževa predilnica in otkalnica v Trzinu lišče spo-
sobnega, bilančno-zmožnega

knjigovodja ali knjigovodkinjo

ki je v besedi in pisavi zmožen slovenskega in srbohrvaš-
kega in nemškega jezika. Ravnotako inteligentno gospo-
dično v pisarno; tudi začetnico, z enakim znanjem jezikov
ter spretno v nemški stenografiji in strojepisju.

Oferte direktno na zgorajšnji naslov.

1978

Graščina Gornji grad odda od

letošnje seči

v gozd. oddelkih: Grohat v Solčavi okoli 5000 plm., Rogac pri Lučah 2000
do 3000 plm. smrkovega in jelovega lesa, Kolarica pri Ljubnem okoli
4000 plm. in Mali vrh okoli 1700 plm. bukovovega lesa ponudbenim potom.
— Ponudbe je poslati po pošti priporočeno do 28. t. m. kn. šk. gozdarski
upravi v Gornjem gradu, kjer se tudi izvedo podrobni pogoji.

1962

Rogaška Slatina

**Najboljša mineralna voda Tempel
orelec, namizna voda Styria orelec,
medicinalna voda Donatski orelec,
medicinalna voda najmočnejše orste.**

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. —
Dobiva se vseh prodajalnah. — Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina.

Fotografske potrebščine

so dosepele za

moderne slike

ter se priporoča

ATELJE „HELIOS“ Veličan Bešter,

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 5.

železnega in jeklenega blaga

iz Nemške Avstrije izvolite
se obrniti na

„Sidro“, G. m. b. H., Wien
III., Reissnerstraße 3.

Zastopstvo:
„Sidro“ d. d. za trgovino z železom
v Zagrebu, Vlaška ulica 40.

„BALKAN.“ Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba.

Brzjavni naslov: „Balkansped.“

Ljubljana - Maribor - Trst - Ekspozitura Wien.

Špedicije vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zaccarinanja. — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi
vozovi na vse strani. — Skladišče, spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

Špedicija. — Import. — Eksport. — Komisija.

Gospodarska banka v Ljubljani.

Poziv k subskripciji delnic.

Ministrstvo trgovine in industrije je z odlokom z dne 4. marca 1920, VI. št. 299 dovolilo podpisanim usta-
novitev delniške družbe „Gospodarska banka v Ljubljani“.

V zmislu §§ 7 in 8 pravil znaša delniška glavnica 4.000.000 K in je razdeljena na 10.000 v gotovini polno
vplačanih delnic po 400 K, ki se glase na prinositelja. Ta delniška glavnica se sme na predlog upravnega sveta
po sklepu občnega zbora zvišati do 8.000.000 K, z izdajo nadaljnjih delnic po 400 K, ki se morajo v gotovini polno vplačati.
Osnovno glavnico 4 milijonov kron oddamo v javno subskripcijo in sicer

10.000 delnic po K 400.— nominale.

Nominalna cena se mora pri subskripciji takoj v gotovini polno vplačati odbivši 4% kot obresti od dneva
vplačila do 30. junija 1920. Vrh tega je vplačati za stroške izdaje delnic po K 20.— za vsako delnico.

Subskripcija se vrši od 10. maja do 31. maja t. l.

Prijave sprejema: **Zadružna zveza v Ljubljani.**

Delnice so deležne čistega dobička od 1. julija 1920 ter so opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do
31. decembra 1920.

Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna zveza potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem
vplačanem znesku.

Subskribentom se bo o dodelitvi delnic poročalo.

Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil o subskribiranih delnicah začasna potrdila
o številu vplačanih in dodeljenih delnic. Subskribentom, katerim se sploh niso mogle dodeliti delnice ali pa ne v
znesku pri subskripciji vplačane svote, se vrne obenem odgovarjajoči znesek oziroma prebitek.

Delnice se izroče pozneje proti izročitvi začasnih potrdil o dodeljenih delnicah.

V smislu § 16 pravil daje na občnem zboru vsakih pet delnic po en glas.

V Ljubljani, 3. maja 1920.

Josip Burgar, posestnik, Hraše pri Smedniku.

Franc Cerar, tovarnar, Stob pri Domžalah.

Karol Ceč, ravnatelj Jugoslov. tiskarne v Ljubljani.

Ivan Finžgar, posestnik, Breznica.

Vladimir Kobi, veleposestnik, Breg pri Borovnici.

Jernej Kopač, tovarnar, Spodnja Šiška.

Fr. M. Kramberger, tovarnar, Domžale.

Evg. Legat, ravnatelj Zadružne zveze v Ljubljani.

Dr. Ivan Mazek, odvetnik, Litija.